

Vastaps 3

Mindenesetre most Kollár Gáborral együtt ketten vagyunk korunk ama „márciusi ifjai”, akiknek van némi szerepük a professzionális Magyar Honvédség életében. De tudjuk: jóval többen vagyunk – vallja Tatár Attila törzsőrmester, a Márciusi Ifjak Díj idei kitüntetettje.

Nagyvilág

A hír(hedt)név kötelez 8

Erős terrorcsoport, egyfajta „franchise-hálózat” a terrorizmus piacán, vagy csupán a terroristák és a média által felépített, jól hangzó „márkanév”? Az al-Kaida az egyik legtöbbet emlegetett terrorszervezet – de valójában mit is értünk ezen a fogalmon?

Közös akarattal 11

Április harmadikán és negyedikén, szimbolikus helyen, a Rajna két partján fekvő Strasbourg (Franciaország) és Kehl (Németország) városaiban ünnepelte megalapításának 60. évfordulóját az Észak-atlanti Szerződés Szervezete. A találkozó igazi jelentőségét azonban nem elsősorban a NATO „születésnapjának” közös megünneplése, hanem az állam- és kormányfői csúcs eredményei jelentették.

Hadak útján

A tatárjárás 14

Az 1241. esztendő vége felé a Nieder-Altaich-i bencés monostor (Bajor Hercegség) apátja e szavakat írta a monostor évkönyvébe: „Ebben az évben Magyarországot, mely háromszázötven éven át fennállott, a tatárok hada elpusztította.”

Tavaszi diadalmenet 16

A 1949-es tavaszi hadjárat megannyi szép győzelmének emlékét méltán őrzik a magyar történelem, a magyar szabadságharc történetének lapjai.

A jelképpé vált város 19

A belgiumi Ypern városának neve örökre összeforrott a vegyi hadviselés mai értelemben vett fogalmával, hiszen az első világháború idején – 1915. április 22-én – a németek itt vetettek be először harci gázt, hogy megtörjék a szilárd védelembe húzódott brit–francia erők ellenállását.

Velünk van az erő

(Ön)pusztító fegyverek 22

Az emberiség mindig is roppant leleményes volt, ha önmaga kipusztításán munkálkodott. A múlt században azonban csaknem túllőtt a célon: jószérével csak a huszonnegyedik órában lépett életbe önvédelmi (önmérséklő) reflexe.

Bárhon, bármikor, bármit 26

Radioaktív sugárzás, idegméreg-, esetleg antrax-szennyezés – békeidőben és háborúban egyaránt bekövetkezhetnek e katasztrófák, támadások, ám a Magyar Honvédségnek van egy alakulata, az MH 93. Petőfi Sándor Vegyivédelmi Zászlóalj, amelyre ilyen esetekben mindig bizton számíthatunk.

A felderítéstől a mentesítésig 30

Atom-, biológiai és vegyi csapás vagy baleset esetén a károk enyhítésekor, a következmények felszámolásakor a legfontosabb az azonnali és pontos adatszolgáltatás és adatértékelés. A NATO ezért működteti ABV riasztási és értesítési rendszerét, amelynek a Magyar Honvédség kijelölt erői is szerves részét képezik. A honvédségben ezt

a szerepkört az MH Görgei Artúr Vegyivédelmi Információs Központ (MH GAVIK) tölti be az év minden napján, nonstop készenlétben.

Testre szabott biztonság (X) 32

A vegyivédelmi eszközök két csoportba sorolhatók: védelmi és felderítőeszközök. A növekvő kihívásokra válaszul, a felszerelések két csoportja párhuzamosan korszerűsödik. Ez szükségszerű is, hiszen a védelmi eszközök használatát a parancsnok a felderítés eredménye alapján rendeli el.

Sugárveszély! 34

Kevesen tudják, de a NATO-ban egyedülálló képesség lapul Szolnokon, egy kisebb méretű, nem az esztétikumra hajtó zöld konténer képében.

Vírusdetektívek 36

A forgatókönyv ismert és hátborzongató: egy Afrikából „becsempészett” vírus csaknem végez egy kaliforniai kisváros lakosságával. A Magyar Honvédség molekuláris biológiai laboratóriumában akár naponta is megfordulhatnak a halál leheletével érkező kórokozók.

Egyenrangú páros 39

Amikor egy katona külszolgálatra megy, az itthon maradt társ „tartja a frontot” az élet minden területén. De mi van akkor, ha a társ is katona?

Navy SEALs 42

Az Egyesült Államok haditengerészetének állományába tartozó Navy SEAL a legjobban kiképzett és a legismertebb alakulatok közé tartozik.

Haditechnika

Tűznyilak 46

A repülőnapok közönsége mindig lenyűgözve nézi az ég felé törő vadászgépeket, amelyek hatalmas tűzcsóvát húzva földrengető dübörgéssel száguldanak. A kamionnyi tömegű gépek hihetetlen könnyedségüket a hajtóműveknek köszönhetik, amelyek a géprepülés alig több mint egy évszázadnyi története során hihetetlen fejlődésen mentek keresztül.

Vízre szállt ufó 50

A legendás „lopakodó” F-117 Nighthawk, majd pedig a hasonlóan futurisztikus B-2 Spirit megjelenése óta a katonai repülés világában már hozzászokhattunk a furcsa formájú szerkezetekhez. Napjainkban pedig már a tengereken is egyre gyakrabban találkozhatunk a sci-fi filmekbe illő hajókkal. Ezek egyike az amerikai haditengerészet (US Navy) talán legegységesebb kialakítású egysége, a HSV-2 Swift.

Fogd és fuss! 54

A francia fegyveres erőknél rendszeresített egyéni lőfegyver igazi különlegesség. Kialakítása és működése sok egyedi megoldást tartalmaz. A fegyver neve a Fusil d'Assault de la Manufacture d'Armes de St. Etienne szavak kezdőbetűiből áll össze. Ennek jelentése a St. Etienne fegyvergyár gépkarabélyja.

Hátország

Mozigenerális 58

A közelmúltban több magyar tévécsatorna is leporolta az Angyalbőrben című sorozatot, így újra végignézhettük a híressé vált

„vasbogdányi laktanya” szakaszának kalandjait. De vajon hogy emlékszik vissza a filmre, a kezdetekre maga a „vezénylő tábornok”, azaz Gát György rendező-producer?

Képernyő-kommandós 61

A kiképzők álma: egy újonc, aki készségi szinten ismeri a különböző fegyverek, köztük a rakéták működését. Tudja, melyik kapcsoló hol van, mire való, és tudja azt is, hogy az M209-es gránátvetővel mennyire kell az ellenség fölé célozni a találathoz...

A Hunyadiak lobogói 64

A Hunyadi-család két kiemelkedő személyiségének – a nagy törökverőként emlegetett Jánosnak, illetve az igazságos jelzővel illetett Mátyásnak – egy-egy lobogója is bekerült a történelmi zászlók sorába. Most ezeket mutatjuk be, Cs. Kottra Györgyi főmuzeológus segítségével.

Nem nagy dobás 66

Nevét a hidegháború egyik „forró” pillanata tette ismertté. Francis Gary Powersről van szó, aki abban a tudatban végzett kémrepüléseket a Szovjetunió fölött, hogy nagy magasságban haladó U-2-ese elérhetetlen az ellenséges légvédelem számára. Tévedett.

Meglátni és megszeretni... 69

Igazi csapatjátékos, egyszersmind a vízilabda-bajnokság góllövőlistájának élén áll. A balszélsőből lett jobbszélső mára átértékelte magában az olimpiai negyedik helyet, és nem szeret a testvérei ellen játszani.

A Tízes 72

Akiről Alfredo di Stéfano, a Real Madrid egykori klasszis csatára úgy nyilatkozott, hogy „játékosként és emberként is tízes”, az minden bizonnyal korszakos jelentőségű sportoló. Természetesen Puskás Ferencről beszélünk...

Huszár leszek... 74

A címbe mindenki tetszés szerint helyettesítse be – mondjuk – a harckocsizó, a középkori lovag vagy a római légiós szavakat. A hagyományőrző egyesületekről szóló sorozatunkban ugyanis most segítséget szeretnénk nyújtani azoknak, akik már elhatározták: új hagyományőrző egyesületet hoznak létre.

Villámháború 76

Máig vitatott kérdés: vajon a történelem ismétli-e önmagát? Ám Forintos Kálmán sajátos, kör alakú diorámáját forgatva sok minden más is eszünkbe juthat...

Plakáthadsereg 79

„A szent hazafiúi kötelesség a csataterre szólított. Nagyon kérem a közönséget és tisztelt vevőimet, támogassák üzletemet vásárlásukkal, és tegyék lehetővé itthon hagyott családom megélhetését.” Ezzel a felhívással is találkozhatunk a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, valamint a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum: Mindenütt hódít... Reklám a Nagy Háborúban (1914–1918) című közös kiállításán, amely bemutatja, hogy a reklám a háborúban is reklám maradt.